

» Демография

Көбейген елдің берекесі кіреді

Демография – қай мемлекет үшін де әрі саяси, әрі экономикалық мәселе болып есетеледі. Ал, Қазақстан секілді жас мемлекеттер үшін демографияның орны тіпті бөлек. Мәселен, елімізде 1992 жылдан бері халық саны 23%-ға артып, қазіргі таңда шамамен 20,4 миллион адамға жеттік. Жаңа зерттеулерге қарағанда, халықтың шамамен үштен бірі 15 жасқа дейінгі балалар, ал, 22,6%-ы 10-24 жас аралығындағы жастар. Орташа жас 32,3-ке жеткеніне қарамастан еліміз әлі де жас мемлекет қатарында. Айта кетейік, Қазақстан халқының негізін жастар құрайтындығы көкейге үміт ұялатады. Бұдан жастар болашақта халық санын көбейтеді деп оптимистік ой түюге болады.

Ақмерей ШЫРЫНБЕКОВА,
«Оңтүстік Қазақстан».

Алайда, кейінгі бес жылда елде бала туу көрсеткіші біршама төмендеген. 2021 жылы дүниеге келген нәрестелер саны 447 мың болса, одан кейінгі жылы 404 мың, 2023 жылы 388 мың, ал, 2024 жылы 366 мың болып, бірте-бірте төмендей берген...

Бұл мәселеде миграцияның да ықпалы жоқ емес. Халық саны оңтүстік пен батыс аймақтарда өсіп жатса, солтүстік пен шығыс өңірде, керісінше, кеміген. Елімізде ең жоғары туу көрсеткіші Түркістан, Маңғыстау облыстары мен Шымкент қаласында, ал, ең төменгі көрсеткіш Солтүстік Қазақстан, Қостанай және Шығыс Қазақстан облыстарында тіркелген.

Сонымен қатар бүгінгі нарық заңы демографияға да өзінің кері әсерін тигізіп отыр деп айтуға болады. Мәселен, қазір көп жастар алдымен білім алып, өзін-өзі дамытуға, материалдық жағдайын жақсартуға көбірек көңіл бөліп, содан кейін ғана отбасылық өмірге қадам басуды жөн көреді. Бір жағынан бұл жастардың отбасын жоспарлауға саналы түрде кіріскенін көрсетсе, екінші жағынан бұл еліміздің демографиясына кері әсерін тигізуде. Өйткені, жастар осылай «әуелі жағдайымды жасап алайын» деп жүргенде отбасын құруға қолайлы кезеңді (жасын) өткізіп алады. Содан барып «кәрі қыздар» мен «сұр бойдақтар» саны көбейеді. Дегенмен, мемлекеттің қолында оларды отбасын құрып, балалы болуға қызықтыратын бір

тетік бар. Ол – әлеуметтік қолдау. Біріншіден, дүниеге келген әр балаға қаржылай қолдау көрсету. Қазақстанда қолдау жоқ емес, алайда, өте төмен. Бұл Президенттің «Ұлттық қор – балаларға» бастамасынан бөлек болу керек. Екіншіден, балабақшалар да туу көрсеткішін жақсартатын тағы бір маңызды әлеуметтік тетік. Мемлекет тегін балабақшалардың жеткілікті болуын қамтамасыз етуге көбірек күш салса дейсің. Сонымен қатар денсаулық сақтау жүйесінің ана мен балаға деген қамқорлығы да маңызды рөл атқарады.

Егер мемлекеттік білім беру жүйесі цифрландыру мен технологияның әсерінен жылдам өзгеріп жатса, еңбек нарығының сұранысына сай болса, бүгінгі жастар қартайған шағында да денсаулығын, қаржылық тұрақтылығын және белсенділігін сақтайды деген сенім бар. Бұл «күміс дивиденд» ұғымын қалыптастырады. Яғни жастар елдің экономикалық және әлеуметтік дамуына үлес қосады және қартайған шақта да қоғамға пайдалы болып қала береді. Баршаға белгілі, Қазақстан жер көлемі жағынан әлемде тоғызыншы орында. Енді осыншама ұлан-байтақ жерді иелене отырып бар-жоғы 20 миллион болуымыз дабыл қағарлық-ақ жағдай (Ресейде - 140 млн, Өзбекстанда - 40 млн-ға жуық).

Бір сөзбен айтқанда, келешектен үмітті ел әуелі демографиясын жолға қояды. Демография дамымай, экономика дамымайды. Халық саны көбеймей, елдің берекесі кірмейді. Осыны ұмытпасақ екен...

лері: «Projects World ECO Group» ЖШС, БСН 160340009675, ҚР, Ақтөбе қаласы, Қарғалы тұрғын алабы, 18В үй, 99 пәтер, телефон: 87023923707, e-mail: ecogroup.aktobe@gmail.com.

Қоғамдық тыңдау материалдарымен esportal.kz сайтында, жергілікті атқарушы органның сайтында танысуға болады.

Жоба бойынша қосымша ақпаратты +7 702 392 3707, ecogroup.aktobe@gmail.com бойынша сұрауға болады.

Ескертулер мен ұсыныстарды: «Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» a.erkebai@ontustik.gov.kz

Түркістан облысы, Түркістан қала әкімдігі, Түркістан қаласы, Жаңа қала шағынауданы, 32-көше, 20-ғимарат.

«Projects World ECO Group», БИН 160340009675, РК, г.Актобе, жилой массив Каргалы, дом 18В, кв. 99, телефон: 87023923707, e-mail: ecogroup.aktobe@gmail.com.

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте esportal.kz., на сайте местного исполнительного органа https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar

Дополнительную информацию по проекту можно запросить по телефону: +7 702 392 3707, ecogroup.aktobe@gmail.com.

Замечания и предложения принимает ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» a.erkebai@ontustik.gov.kz по адресу Туркестанская область, Туркестан г.а., г.Туркестан, Микрорайон Жаңа қала, улица 32, здание 20.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Ленгiр қыш» ЖШС Түркістан облысы, Төлеби ауданы, да «Тоғузское-2 (участок 1)» кен орнында саздақтар өндіру Тау-кен жоспары жобасына әзірленген әсер етуге Экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар пакеті: Қоршаған ортаны қорғау бөлімі (ҚОҚБ); Жол берілетін қалдықтар нормативтері жобасы (ЖБҚН); Қалдықтарды басқару бағдарламасы жобасы (ҚББЖ); Экологиялық бақылау бағдарламасы Жобасы (ЭББЖ); Табиғат қорғау іс-шаралар жоспары (ТҚШЖ) тақырыбына ашық жиналыс арқылы қоғамдық тыңдау өткізетіндігін хабарлайды.

Әсер ету аумағы Түркістан облысы, Төлеби ауданы, Аққум а.о., Момынай ауылы (с.ш. 42°10'44" в.д. 69°55'40")

Қоғамдық тыңдау 2026 жылы 08 сәуірде сағат 15:00-де Түркістан облысы, Төлеби ауданы, Аққум а.о., Момынай ауылы, Ақтас көшесі, 20А ғимаратта өтеді.

Онлайн қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a10a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Конференция идентификаторы: 616 540 8596, кіру коды 123456.

Бастамашысы: «Ленгiр қыш» ЖШС, 161116, ҚР, Түркістан облысы, Төлеби ауданы, Аққум а.о., Момынай ауылы, Есеп квартал 016, № 397 ғимарат, 080840007083, АКБЕРДИЕВ САПАРГАЛИ САРСЕНБАЕВИЧ, 87711671011, lenger_kish@mail.ru

Жобаны әзірлеуші деректемелері: «Projects World ECO Group»

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Общественные слушания о проведении общественных слушаний посредством открытых собраний на тему: Пакет документов для получения Экологического разрешения на возведение: Раздел Охраны Окружающей среды (РООС); Проект Нормативов допустимых выбросов (НДВ); Проект Программы управления отходами (ПУО); Проект Программы экологического контроля (ПЭК); План природоохранных мероприятий (ППМ) к Плану горных работ на добычу сульфидов на месторождении Тоғузское-2 (участок 1) расположенного в Төлейбейском районе, Туркестанской области.

Территория воздействия – село Момынай, с.о., Аккум, Төлейбейский район, Туркестанской области (с.ш. 42°10'44" в.д. 69°55'40")

Общественные слушания состоятся 08 апреля 2026 года в 15:00 по адресу: Туркестанская область, Төлейбейский район, с.о., Аккум, село Момынай, улица Актас, здание 20А.

Для участия онлайн необходимо пройти по ссылке: https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a10a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Идентификатор конференции: 616 540 8596 Код доступа: 123456.

Инициатор: ТОО «Ленгiр қыш», 161116, РК, Туркестанская область, Төлейбейский Район, Аккумский С.О., С. Момынай, Учетный квартал 016, здание № 397, 080840007083, АКБЕРДИЕВ САПАРГАЛИ САРСЕНБАЕВИЧ, 87711671011, lenger_kish@mail.ru

Реквизиты разработчика проектных документов: ТОО «САУРАН ҚЫШ» ЖШС

Түркістан облысы, Сауран ауданы, «Сауранқыш» кен орнында сазды жыныстарды (кірпіштен жасалған бұйымдарға арналған Саз) өндіру Тау-кен жоспары жобасына әзірленген әсер етуге Экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар пакеті: Қоршаған ортаны қорғау бөлімі (ҚОҚБ); Жол берілетін қалдықтар нормативтері жобасы (ЖБҚН); Қалдықтарды басқару бағдарламасы Жобасы (ҚББЖ); Экологиялық бақылау бағдарламасы Жобасы (ЭББЖ); Табиғат қорғау іс-шаралар жоспары (ТҚШЖ) тақырыбына ашық жиналыс арқылы қоғамдық тыңдау өткізетіндігін хабарлайды.

Әсер ету аумағы - Түркістан облысы, Түркістан Қ.Ә., Жибек жолы а.о., Сауран ауылы (с.ш. 43°26'15" в.д. 67°55'28")

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «САУРАН ҚЫШ» объявляет о проведении общественных слушаний посредством открытых собраний на тему: Пакет документов для получения Экологического разрешения на возведение: Раздел Охраны Окружающей среды (РООС); Проект Нормативов допустимых выбросов (НДВ); Проект Программы управления отходами (ПУО); Проект Программы экологического контроля (ПЭК); План природоохранных мероприятий (ППМ) к Плану горных работ на добычу глинистых пород (сульфидов для кирпичных изделий) на месторождении «Сауранкыш» расположенного в Туркестанской области.

Территория воздействия – село Сауран, с.о., Жибек жолы, Туркестан г.а., Туркестанской области (с.ш. 43°26'15" в.д. 67°55'28")

Общественные слушания состоятся 06 апреля 2026 года в 15:00 по адресу: Туркестанская область, Туркестан г.а., с.о., Жибек жолы, село Сауран, Асубаев 11, Дом культуры села Сауран.

Для участия онлайн необходимо пройти по ссылке: https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a10a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Идентификатор конференции: 616 540 8596, Код доступа: 123456.

Инициатор: ТОО «САУРАН ҚЫШ», 161200, РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН, ТУРКЕСТАНСКАЯ ОБЛАСТЬ, ТУРКЕСТАН Г.А., Г. ТУРКЕСТАН, Трасса Кызылорда тас жолы, Тулик 1, строение № 7Б, 230340036682, АМАНБАЕВ ЖЕНИС КАЛЕНОВИЧ, 87711671011, a.baizakova@nurstroy.kz

ЖШС, БСН 160340009675, ҚР, Ақтөбе қаласы, Қарғалы тұрғын алабы, 18В үй, 99 пәтер, телефон: 87023923707, e-mail: ecogroup.aktobe@gmail.com.

Қоғамдық тыңдау материалдарымен esportal.kz сайтында, жергілікті атқарушы органның сайтында танысуға болады.

Жоба бойынша қосымша ақпаратты +77023923707, ecogroup.aktobe@gmail.com бойынша сұрауға болады.

Ескертулер мен ұсыныстарды: «Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» a.erkebai@ontustik.gov.kz

Түркістан облысы, Түркістан қаласы, Жаңа қала шағынауданы, 32-көше, 20-ғимаратта қабылдайды.

«Projects World ECO Group», БИН 160340009675, РК, г.Актобе, жилой массив Каргалы, дом 18В, кв ар тира 99, телефон: 87023923707, e-mail: ecogroup.aktobe@gmail.com.

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте esportal.kz., на сайте местного исполнительного органа https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar

Дополнительную информацию по проекту можно запросить по телефону: +7 702 392 3707, ecogroup.aktobe@gmail.com.

Замечания и предложения принимает ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» a.erkebai@ontustik.gov.kz по адресу Туркестанская область, Туркестан г.а., г.Туркестан, Микрорайон Жаңа Қала, улица 32, здание 20.

Жобаны әзірлеуші деректемелері: «Projects World ECO Group» ЖШС, БСН 160340009675, ҚР, Ақтөбе қаласы, Қарғалы тұрғын алабы, 18В үй, 99 пәтер, телефон: 87023923707, e-mail: ecogroup.aktobe@gmail.com.

Қоғамдық тыңдау материалдарымен esportal.kz сайтында, жергілікті атқарушы органның сайтында танысуға болады.

Жоба бойынша қосымша ақпаратты +7 702 392 3707, ecogroup.aktobe@gmail.com бойынша сұрауға болады.

Ескертулер мен ұсыныстарды: «Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» a.erkebai@ontustik.gov.kz

Түркістан облысы, Түркістан қалалық әкімдігі, Түркістан қаласы, Жаңа қала шағынауданы, 32-көше, 20-ғимарат.

Реквизиты разработчика проектных документов: ТОО «Projects World ECO Group», БИН 160340009675, РК, г.Актобе, жилой массив Каргалы, дом 18В, кв. 99, телефон: 87023923707, e-mail: ecogroup.aktobe@gmail.com.

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте esportal.kz., на сайте местного исполнительного органа https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar

Дополнительную информацию по проекту можно запросить по телефону: +7 702 392 3707, ecogroup.aktobe@gmail.com.

Замечания и предложения принимает ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» a.erkebai@ontustik.gov.kz по адресу Туркестанская область, Туркестан г.а., г.Туркестан, Микрорайон Жаңа қала, улица 32, здание 20.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«DALA-CONSTRUCTION.KZ» ЖШС Түркістан облысы, Арыс қаласы әкімшілігінің шегінде «Көксаз» кен орнында бентонит саздарын өндіру Тау-кен жоспары жобасына әзірленген әсер етуге Экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар пакеті: Қоршаған ортаны қорғау бөлімі (ҚОҚБ); Жол берілетін қалдықтар нормативтері жобасы (ЖБҚН); Қалдықтарды басқару бағдарламасы жобасы (ҚББЖ); Экологиялық бақылау бағдарламасы жобасы (ЭББЖ); Табиғат қорғау іс-шаралар жоспары (ТҚШЖ) тақырыбына ашық жиналыс арқылы қоғамдық тыңдау өткізетіндігін хабарлайды.

Әсер ету аумағы - Түркістан облысы, Арыс қаласы (с.ш. 42°26' в.д. 68°48')

Қоғамдық тыңдау 2026 жылы 10 сәуірде сағат 15:00-де Түркістан облысы, Арыс қаласы, Ергөбек көшесі, 178 ғимарат, Арыс қалалық мәдениет үйінде өтеді.

Онлайн қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a10a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Конференция идентификаторы: 616 540 8596, кіру коды 123456.

Бастамашысы: «DALA-CONSTRUCTION.KZ» ЖШС, 160004, ҚР, Шымкент қаласы, Тұран ауданы, «АГРОФИРМА ҚАРА-СУ» шағынауданы, №1177/1 ғимарат, 020940004820, ПОШАЕВ ГАЛЫМЖАН СЕРИКБАЕВИЧ, 87023923707, dalaconst@mail.ru

Жобаны әзірлеуші деректемелері: «Projects World ECO Group» ЖШС, БСН 160340009675, ҚР, Ақтөбе қаласы, Қарғалы тұрғын алабы, 18В үй, 99 пәтер, телефон: 87023923707, e-mail: ecogroup.aktobe@gmail.com.

«Projects World ECO Group», БИН 160340009675, РК, г.Актобе, жилой массив Каргалы, дом 18В, кв. 99, телефон: 87023923707, e-mail: ecogroup.aktobe@gmail.com.

С материалами общественных слушаний можно ознакомиться на сайте esportal.kz., на сайте местного исполнительного органа https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar

Дополнительную информацию по проекту можно запросить по телефону: +7 702 392 3707, ecogroup.aktobe@gmail.com.

Замечания и предложения принимает ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области» a.erkebai@ontustik.gov.kz по адресу Туркестанская область, Туркестан г.а., г.Туркестан, Микрорайон Жаңа қала, улица 32, здание 20.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «DALA-CONSTRUCTION.KZ» объявляет о проведении общественных слушаний посредством открытых собраний на тему: Пакет документов для получения Экологического разрешения на возведение: Раздел Охраны Окружающей среды (РООС); Проект Нормативов допустимых выбросов (НДВ); Проект Программы управления отходами (ПУО); Проект Программы экологического контроля (ПЭК); План природоохранных мероприятий (ППМ) к Плану горных работ на добычу бентонитовых глин на месторождении «Көксаз» расположенного в пределах администрации города Арыс, Туркестанской области.

Территория воздействия г.Арыс, Туркестанской области (с.ш. 42°26' в.д. 68°48')

Общественные слушания состоятся 10 апреля 2026 года в 15:00 по адресу: Туркестанская область, г.Арыс, Ергөбек, 178, Арысский городской дом культуры.

Для участия онлайн необходимо пройти по ссылке: https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a10a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Идентификатор конференции: 616 540 8596, Код доступа: 123456.

Инициатор: ТОО «DALA-CONSTRUCTION.KZ», 160004, РК, г.ШЫМКЕНТ, РАЙОН ТУРАН, Микрорайон АГРОФИРМА КАРА-СУ, здание № 1177/1, 020940004820, ПОШАЕВ ГАЛЫМЖАН СЕРИКБАЕВИЧ, 87023923707, dalaconst@mail.ru

Реквизиты разработчика проектных документов: ТОО «Karabulak-Agro» Кредиттік серіктестігі» ЖШС 2026 жылдың 29 қаңтар күні құрылтайшылардың жалпы жиналысы өтетіні туралы осы жылдың 13 қаңтар күні хабарлама берген болатын.

Қызметтік қажеттілігіне байланысты сол жиналыс 2026 жылы 23 ақпан күніне ауыстырылғанын хабарлаймыз.

Жиналыстың өтетін орны: Түркістан облысы, Сайрам ауданы, Қарасу ауылы, Панфилов көшесі, №1 үй.

Жиналыстың басталатын уақыты: сағат 10.00.

Күн тәртібінде қаралатын мәселелер:
1. Кредиттік серіктестіктің басқарма төрағасының 2025 жылғы есебін тыңдау;
2. Кредиттік серіктестіктің есепшісінің 2025 жылғы есебін тыңдау;
3. Кредиттік серіктестіктің ревизиялық комиссиясының 2025 жылғы есебін тыңдау.
4. «Karabulak-Agro» КС» ЖШС-нің 2026 жылғы шаттық кестесін және бюджетін бекіту;
5. Кредиттік серіктестіктің басқарма отырысының 2026 жылғы жұмыс жоспарын бекіту;
6. 2025 жылғы таза пайданы бөлу;
7. Аудиторлық тексеру қортындысын қарау.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«САУРАН ҚЫШ» ЖШС Түркістан облысы, Сауран ауданы, «Сауранқыш» кен орнында сазды жыныстарды (кірпіштен жасалған бұйымдарға арналған Саз) өндіру Тау-кен жоспары жобасына әзірленген әсер етуге Экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар пакеті: Қоршаған ортаны қорғау бөлімі (ҚОҚБ); Жол берілетін қалдықтар нормативтері жобасы (ЖБҚН); Қалдықтарды басқару бағдарламасы Жобасы (ҚББЖ); Экологиялық бақылау бағдарламасы Жобасы (ЭББЖ); Табиғат қорғау іс-шаралар жоспары (ТҚШЖ) тақырыбына ашық жиналыс арқылы қоғамдық тыңдау өткізетіндігін хабарлайды.

Әсер ету аумағы - Түркістан облысы, Түркістан Қ.Ә., Жибек жолы а.о., Сауран ауылы (с.ш. 43°26'15" в.д. 67°55'28")

Қоғамдық тыңдау 2026 жылы 06 сәуірде сағат 15:00-де Түркістан облысы, Түркістан ауданы, «Сауранқыш» кен орнында сазды жыныстарды (кірпіштен жасалған бұйымдарға арналған Саз) өндіру Тау-кен жоспары жобасына әзірленген әсер етуге Экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар пакеті: Қоршаған ортаны қорғау бөлімі (ҚОҚБ); Жол берілетін қалдықтар нормативтері жобасы (ЖБҚН); Қалдықтарды басқару бағдарламасы Жобасы (ҚББЖ); Экологиялық бақылау бағдарламасы Жобасы (ЭББЖ); Табиғат қорғау іс-шаралар жоспары (ТҚШЖ) тақырыбына ашық жиналыс арқылы қоғамдық тыңдау өткізетіндігін хабарлайды.

Әсер ету аумағы - Түркістан облысы, Түркістан Қ.Ә., Жибек жолы а.о., Сауран ауылы (с.ш. 43°26'15" в.д. 67°55'28")

Мұрагерлік ашылды

Қайтыс болуды мемлекеттік тіркеу туралы хабарлама негізінде марқұм Арзухан Ахмедовичтің (01.12.2025 жылы қайтыс болды, 05.12.2025 жылы қайтыс болу туралы актілерді тіркеу кітабында №20-980-25-0000374 санымен тіркелді) дүние-мүлкіне Түркістан облысы, Сауран ауданы, Ескі Иқан ауылы, Шымкент көшесі, 29-үйде орналасқан нотариус Махмұдов Миртемир Нурхановичте мұрагерлік ашылды.

М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан зерттеу университетінің ректорат ұжымы және кәсіподақ ұйымы университеттің «Химиялық инженерия және биотехнология» жоғары мектебі «Экология» кафедрасының профессоры, техника ғылымдарының кандидаты Гүлмира Советқызы Кенжібаеваға анасы

Рукля ТҮЛЕНҚЫЗЫНЫҢ қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып, көңіл айтады.